

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل
دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت دکترای عمومی پزشکی

عنوان:

بررسی عوارض قلبی در بیماران مبتلا به بتاتالاسمی ماژور در شهرستان زابل

استاد راهنما:

دکتر زهره محمودی

استاد مشاور:

مهندس عباسعلی رضانی

نگارش:

مهلقا سرگلزایی

اردیبهشت ۱۳۹۳

شماره ثبت: ۱۴/پ

چکیده:

مقدمه و هدف: با توجه به شیوع تالاسمی ماژور در کشور ما و بویژه در استان سیستان و بلوچستان و با در نظر گرفتن اینکه عوارض قلبی ناشی از اضافه بار آهن از مهمترین علل مرگ و میر در این بیماران می باشد، بر آن شدیم تا عوارض قلبی را در بیماران مبتلا به تالاسمی ماژور در شهر زابل بررسی نماییم. لازم به ذکر است که مطالعه مشابهی پیش از این در این منطقه انجام نشده بود.

مواد و روش ها: این پژوهش به روش توصیفی تحلیلی انجام گرفت. جامعه مورد مطالعه، بیماران تالاسمی ماژور در شهر زابل بودند و حجم نمونه نیز ۱۰۰ نفر بود. متغیرهای مورد مطالعه شامل سن بیمار، سن شروع شلاتور، سطح فریتین سرم، سطح سواد والدین، نوع گروه خونی، جنسیت و محل سکونت بیماران بود. اطلاعات این مطالعه از طریق انجام اکوکاردیوگرافی و الکتروکاردیوگرافی توسط متخصص قلب و عروق و اطلاعات موجود در پرونده بیماران جمع آوری شد و بوسیله نرم افزار آماری SPSS و آزمون آماری کای دو مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: ۹۳٪ از بیماران دچار عوارض قلبی اکوکاردیوگرافیک و ۸۳٪ نیز دچار یافته غیر طبیعی الکتروکاردیوگرافیک بودند. بیشترین یافته اکوکاردیوگرافیک، اختلال دریچه ای به میزان ۸۹٪ و پس از آن اختلال عملکرد سیستولیک (۶۳٪)، کاردیومگالی (۴۳٪)، افزایش فشار خون ریوی (P.HTN¹) (۲۱٪)، اختلال عملکرد دیاستولیک (۱۲٪) و افیوژن پریکارد (۳٪) بود. بیشترین یافته الکتروکاردیوگرافیک، موج T معکوس به میزان ۴۲٪ بود. ۳۷٪ از بیماران مذکر و ۶۳٪ مونث بودند. ۴۵٪ از بیماران ساکن شهر و ۵۵٪ ساکن روستا بودند. متوسط سن بیماران ۱۵.۳۸ سال بود و ۵۴٪ از بیماران در رده سنی ۱۰ تا ۲۰ سال قرار داشتند. میانگین سن شروع شلاتور (دسفرال) ۸.۹ سال بود. میانگین سطح فریتین ۵۵۷۵.۵۶ نانوگرم بر میلی لیتر بود و ۶۵٪ از بیماران دارای سطح سرمی فریتین بالاتر از ۴۰۰۰ ng/ml بود. سطح سواد پدران در بیشترین موارد (۴۴٪) زیر دیپلم و بیشترین مادران (۴۶٪) بیسواد بودند. گروه خونی بیشتر بیماران (۴۸٪) O بود

بحث و نتیجه گیری: بر اساس آزمون آماری کای دو میان سن بیمار، سن شروع دسفرال، سطح سواد پدر، گروه خونی و جنسیت با عوارض قلبی رابطه معنی دار ($P < 0.05$) وجود داشت اما بین سطح فریتین سرم، سطح سواد مادر و محل سکونت با عوارض قلبی رابطه معنی دار پیدا نشد. با توجه به نتایج مطالعه، آموزش به والدین کم سواد و بالابردن آگاهی های والدین و بیماران در مورد عوارض قلبی و اهمیت درمان مناسب و شروع زودهنگام دسفرال به همراه تزریق خون و همینطور توصیه به بررسی بیماران تالاسمی از جهت عوارض قلبی در سنین پایین و انجام مطالعات بیشتر در ارتباط با بررسی رابطه ی گروه خونی و جنسیت بیماران با عوارض قلبی ضروری بنظر می رسد.

واژه های کلیدی: بتا تالاسمی ماژور. عوارض قلبی. زابل

¹ . Pulmonary Hypertension